

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudců JUDr. Barbary Pořízkové a JUDr. Pavla Molka v právní věci žalobce: **A. S. A.**, zast. JUDr. Ing. Jakubem Backou, advokátem se sídlem Šlejnická 1547/13, Praha 6, proti žalované: **Policie České republiky, Krajské ředitelství policie Ústeckého kraje**, se sídlem Masarykova 930/27, Ústí nad Labem, proti rozhodnutí žalované ze dne 28. 8. 2019, č. j. KRPU-152684-26/ČJ-2019-040022-SV-CV, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 15. 10. 2019, č. j. 78 A 23/2019 - 36,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Ustanovenému zástupci žalobce JUDr. Ing. Jakubu Backovi, advokátu se sídlem Šlejnická 1547/13, Praha 6, **se přiznává** odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů ve výši 4 114 Kč, která je splatná do 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku z účtu Nejvyššího správního soudu.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Žalobce (dále „stěžovatel“) se kasační stížností domáhá zrušení v záhlaví označeného rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem (dále „krajský soud“), kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalované ze dne 28. 8. 2019, č. j. KRPU-152684-26/ČJ-2019-040022-SV-CV. Žalovaná jím rozhodla o zajištění stěžovatele za účelem správního vyhoštění podle § 124 odst. 1 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), ve spojení s § 124 odst. 2 téhož zákona, neboť bylo nebezpečí, že by cizinec mohl mařit nebo ztěžovat výkon rozhodnutí o správním vyhoštění. Doba zajištění byla stanovena na 90 dnů ode dne omezení osobní svobody.

[2] Krajský soud přezkoumal rozhodnutí žalované k námitce, že se dostatečně nezabývala možnou realizovatelností účelu zajištění, resp. možností navrácení stěžovatele do země původu podle § 179 zákona o pobytu cizinců, a neobstarala si pro své rozhodnutí

závazné stanovisko Ministerstva vnitra, přestože stěžovatel v rámci řízení tvrdil, že je v Afghánistánu ohrožen na životě v důsledku tamní válečné situace. Krajský soud k danému s odkazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 11. 2011, č. j. 7 As 79/2010 – 150, uvedl, že povinnost opatřit si závazné stanovisko Ministerstva vnitra k tomu, zda je vycestování cizince vůbec v případě následného vyhoštění možné, má správní orgán v případě, že je z tvrzení účastníka a zjištěných skutkových okolností před rozhodnutím o zajištění zřejmé, že by zde mohly být dány důvody znemožňující vycestování cizince. Krajský soud konstatoval, že z odůvodnění rozhodnutí žalované je patrné, že si úsudek o realizovatelnosti případného správního vyhoštění udělala, načež dospěla k závěru, že v předmětné věci nebyly dány zřejmé důvody znemožňující vycestování stěžovatele. Krajský soud se s těmito závěry ztotožnil, a proto neshledal důvodnou namítanou nutnost v případě stěžovatele opatřit si závazné stanovisko Ministerstva vnitra.

II. Obsah kasační stížnosti, vyjádření žalované

[3] Stěžovatel namítá, že žalovaná nedostatečně zvážila realizovatelnost vyhoštění s ohledem na eventuální hrozbu vážné újmy hrozící mu v Afghánistánu z důvodu tam probíhajícího válečného konfliktu. Má za to, že žalovaná byla povinna si v daném případě opatřit závazné stanovisko Ministerstva vnitra a řádně se s jeho obavami vypořádat.

[4] Žalovaná ve svém vyjádření k námitce uplatněné v kasační stížnosti uvedla, že se otázkou možné realizace vycestování stěžovatele zabývala a hodnotila, zda v posuzovaném případě vyšly najevo skutečnosti svědčící tomu, že existuje nebezpečí vážné újmy v případě návratu do země původu. Vzhledem k tomu, že jí bylo z běžně známé praxe známo, že v případě návratu do Afghánistánu neexistuje překážka trvalejší povahy, která by zabráňovala cizince z území států Evropské unie vyhostit, a z konkrétní situace stěžovatele nevyplynuly žádné individualizované skutečnosti týkající se jeho tvrzení o strachu o život v případě návratu do Afghánistánu, než obava nebezpečí plynoucí z nutnosti přiklonit se k jedné ze stran válečného konfliktu, nebylo v daném případě zřejmé, že by okolnosti případu nasvědčovaly, že by případné vycestování cizince nebylo pro hrozbu vážné újmy možné. Neměla tak povinnost si závazné stanovisko opatřit. Podotýká, že toto stanovisko bylo následně opatřeno v rámci samotného řízení o vyhoštění (stanovisko ze dne 3. 9. 2019, ev. Č. ZS50527, č. j. KRPU-152684-37/ČJ-2019-040022-SV-CV). Ze stanoviska vyplynulo, že vycestování je možné.

III. Právní hodnocení Nejvyššího správního soudu

[5] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou, směřuje proti rozhodnutí, proti němuž je podání kasační stížnosti přípustné, a stěžovatel je zastoupen advokátem [§ 102 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“)]. Poté přistoupil k přezkumu rozsudku krajského soudu v rozsahu kasační stížnosti a v rámci uplatněných důvodů. Ověřil také, zda netrpí vadami, k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.). Přezkumem rozsudku v tomto rozsahu dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

[6] Předmětem přezkumu v nyní posuzované věci je otázka, zda žalovaná správně vyhodnotila skutkové okolnosti případu a nepochybila, pokud si při svém rozhodování

pokračování

neopatřila závazné stanovisko Ministerstva vnitra k otázce možné realizovatelnosti případného vycestování stěžovatele do země původu.

[7] V případě zajištění za účelem správního vyhoštění dle § 124 odst. 1 zákona o pobytu cizinců je správní orgán v souladu s § 179 téhož zákona povinen učinit úvahu o tom, zda je vůbec možné vydat a vykonat rozhodnutí o správním vyhoštění cizince. Smyslem tohoto pravidla je, aby za účelem správního vyhoštění nedocházelo k omezování osobní svobody těch osob, u nichž sledovaný účel nelze naplnit pro existenci skutečného nebezpečí, kterému by mohl být v důsledku správního vyhoštění cizinec vystaven (tzv. zásada *non-refoulement*). Dle § 179 odst. 2 zákona o pobytu cizinců je takovým nebezpečím mučení nebo podrobení nelidskému či ponižujícímu zacházení anebo trestu.

[8] Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 11. 2011, č. j. 7 As 79/2010 - 150, na který odkazuje jak stěžovatel, tak krajský soud, vyplývá, že „*v případě, kdy bude správnímu orgánu již před rozhodnutím o zajištění cizince zřejmé, že by zde mohly být dány důvody znemožňující vycestování cizince ve smyslu § 179 zákona o pobytu cizinců, nebude oprávněn vydat rozhodnutí o zajištění cizince dříve, než si opatří závazné stanovisko Ministerstva vnitra k tomu, zda je vycestování cizince možné (ve vztahu ke správnímu vyhoštění viz § 120a odst. 1 zákona o pobytu cizinců)*“.

[9] Ze správního spisu vyplynulo, že stěžovatel jako překážku k návratu do vlasti uvedl, že by se musel v Afghánistánu přidat k jedné ze stran válečného konfliktu, čímž by sebe i rodinu vystavil nebezpečí vážné újmy. Stěžovatel však neuvedl jakékoli individualizované skutečnosti, na základě nichž má za to, že by byl skutečnemu nebezpečí ve shora uvedeném smyslu vystaven. Ani z protokolu o výsledku účastníka ze dne 28. 8. 2019, č. j. KRPU-152684-25/ČJ-2019-040022-SV-CV, nevyplynuly žádné okolnosti svědčící skutečnemu nebezpečí ve smyslu § 179 odst. 2 zákona o pobytu cizinců.

[10] Z rozhodnutí žalované je patrné, že se otázkou možného vycestování zabývala na str. 5 svého rozhodnutí. Z odůvodnění vyplývá, že vyhodnotila, že stěžovatel nepředestřel žádné zásadní a individualizované skutečnosti, které by nasvědčovaly tomu, že výkon rozhodnutí o správním vyhoštění nebude moci být v jeho případě realizován. Uvedla, že jí není z úřední činnosti známo, že by existovala obecná překážka trvalé povahy pro vycestování cizinců do Afghánistánu a z tvrzení stěžovatele nelze toto dovodit. Nejvyšší správní soud přezkoumal závěry žalované, potvrzené krajským soudem, a shledal, že pro účely posouzení překážky realizace správního vyhoštění, případně též možnosti vzniku skutečného nebezpečí dle § 179 odst. 2 zákona o pobytu cizinců, nebylo nutné postupovat v souladu s citovaným usnesením Nejvyššího správního soudu a opatřovat si závazné stanovisko Ministerstva vnitra, neboť ze skutečností vyplývajících ze spisu nebylo zřejmé, že by okolnosti případu nasvědčovaly nemožnosti vycestování stěžovatele. Stěžovatel neuvedl žádné skutkové okolnosti, které by svědčily pro závěr, že by konkrétně jemu samotnému hrozilo takové nebezpečí v důsledku probíhajícího ozbrojeného konfliktu, aby bylo nutné si pro rozhodnutí o zajištění opatřit závazné stanovisko. Žádné rozhodné skutečnosti, které by vylučovaly stěžovatelovo vyhoštění, a tím i zajištění, nevyšly v řízení najevo. Pokud tedy žalovaná ve svém rozhodnutí učinila úvahu o možnosti, resp. nemožnosti vycestování stěžovatele, a řádně zohlednila skutečnosti tvrzené stěžovatelem, jakož i skutečnosti vyplývajících ze spisu, dostala povinností dle § 179 zákona o pobytu cizinců.

[11] V souvislosti s uvedeným Nejvyšší správní soud podotýká, že jakkoliv lze v obecné rovině souhlasit, že existence reálného předpokladu pro vyhoštění představuje jednu z podmínek zajištění cizince, je zároveň třeba mít na zřeteli smysl řízení o zajištění, jímž není konečné posouzení otázky, zda má být tomuto cizinci uloženo správní vyhoštění, ale pouze vytvoření podmínek pro to, aby tento hlavní účel mohl být realizován. Posouzení předmětné otázky v rámci řízení o zajištění cizince je předběžné a subsidiární, není třeba v tomto řízení postavit najisto, že vyhoštění cizince bude skutečně realizováno (k tomu rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 4. 2016, č. j. 8 Azs 172/2015 – 32). Nejvyšší správní soud tak neshledal pochybení žalované ani krajského soudu. Kasační námitka není důvodná.

[12] Nad rámec uvedeného soud konstatuje, že správnost závěrů žalované byla následně potvrzena v rámci samotného řízení o správním vyhoštění, v němž bylo již rozhodováno na základě závazného stanoviska Ministerstva vnitra, z něhož jednoznačně vyplynulo, že v případě vycestování stěžovatele do země původu neexistuje překážka vycestování.

IV. Závěr a náklady řízení

[13] Nejvyšší správní soud kasační námitce nepřisvědčil a neshledal ani vadu, ke které by musel přihlédnout z úřední povinnosti. Kasační stížnost proto zamítl podle § 110 odst. 1, věty poslední, s. ř. s.

[14] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 1 s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel, který neměl v řízení úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalované v řízení žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly.

[15] Stěžovateli byl usnesením krajského soudu ze dne 3. 9. 2019, č. j. 78 A 23/2019 - 17, ustanoven zástupcem pro řízení JUDr. Ing. Jakub Backa, advokát se sídlem Šlejnická 1547/13, Praha 6. Podle § 35 odst. 10, věty poslední, s. ř. s. zástupce ustanovený v řízení před krajským soudem, je-li jím advokát, zastupuje navrhovatele i v řízení o kasační stížnosti. Podle věty první téhož ustanovení zástupci stěžovatele, který mu byl soudem ustanoven k ochraně jeho práv, hradí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát.

[16] Ustanovený zástupce vyčíslil odměnu v kasační stížnosti ve výši 8 228 Kč, a to za dva provedené úkony právní služby - poradu s klientem přesahující jednu hodinu a písemné podání ve věci samé, tj. podání kasační stížnosti [§ 11 odst. 1 písm. c) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění účinném pro posuzovanou věc (dále jen „advokátní tarif“)]. Nejvyšší správní soud ustanovenému zástupci přiznal odměnu za jeden úkon právní služby - podání kasační stížnosti. Druhý úkon právní služby, tj. další porada s klientem přesahující jednu hodinu, se v obsahu kasační stížnosti žádným způsobem neodrazil, neboť ta obsahuje totožné námitky, které ustanovený zástupce uplatňoval již před krajským soudem. Proto za tento právní úkon Nejvyšší správní soud odměnu nepřiznal.

[17] Za jeden úkon právní služby zástupci stěžovatele náleží mimosmluvní odměna ve výši 3 100 Kč [§ 9 odst. 4 písm. d) ve spojení s § 7 bodem 5. advokátního tarifu], a dále 300 Kč paušální náhrady hotových výdajů podle § 13 odst. 4 advokátního tarifu. Vzhledem k tomu, že zástupce stěžovatele je plátcem daně z přidané hodnoty, zvyšuje se odměna o

pokračování

částku odpovídající této dani, tedy o 714 Kč. Celková výše odměny ustanoveného zástupce tak činí za jeden úkon právní služby 4 114 Kč. Tato částka mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů ode dne právní moci tohoto rozsudku.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 19. prosince 2019

JUDr. Radan Malík
předseda senátu